

Algemene Voorlichting Vrijmetselarij

Definitieve versie geschreven 22 november 2005. Jac. W. Boeré ,
geupdated door Rob Warmenhoven, 20 februari 2016

Kenjezelf, ken de weg Een toelichting op de Vrijmetselarij.

A.: Mr.:, Dames en Heren! W.: Bbr.:

(INLEIDING)

Het is 1443..... S'Avonds na een langdurig dag van arbeid komen alle leerlingen en alle gezellen samen met hun meester in de werkloods, ook wel loge genoemd, aan de voet van de in aanbouw zijnde kathedraal.

In onze tijd zou het realiseren van een dergelijk groot gebouw nog steeds een ongelofelijke klus zijn..., waarvoor waarschijnlijk niet eens meer tijd en geld beschikbaar zijn. Eigenlijk is het vanavond net zo als in die oude tijden. Ook wij zijn met onze gasten bijeen in onze werkloods....

Na afloop van de dagelijkse zware handenarbeid, werd in die oude tijden gewerkt aan de spirituele, en de theoretische kracht in iedere leerling en gezel. Daar, in die werkloods, vond de echte scholing en vorming plaats van de ambachtsman; daar werd geïnitieerd, iets wat we nu inwijding zouden kunnen noemen. Een inwijding, een bekendmaking met de vele geheimen die het vak met zich meebracht. Dit initiëren was niet een gebeuren op één avond. Het was een permanent werk, en het was gespreid over jaren.

De stenhouders van toen waren veel meer dan alleen ambachtslieden. De leerling werd door inwijding en na mededeling van beroepsgeheimen opgenomen in de beroepsgeenootschap.

Hij verwierf kennis die een waarborg van kwaliteitswerk inhield. De werklieden van toen waren horigen. De ambachtslieden vormden de broederschappen die de kathedralen bouwden in Keulen, Chartres, en Straatsburg. Het waren diepgelovige Christenen en tegelijkertijd Kunstenaars.

"De Heer werkt en schept door de handen van de werkman;" Zo was de redenering. "De mens zal God bereiken als het werk zo perfect mogelijk wordt uitgevoerd."

Zo, waren de wel zeer kort geformuleerde omstandigheden in de 12de en 13de eeuw. Later, veel later werden naast ambachtslieden en vaklieden, ook personen aanvaard die niet tot een bouwgiilde behoorden. Zij vormden al snel de meerderheid, hierdoor veranderde de instructies en de gesprekken in de werkplaatsen.

Overigens moet je je wel afvragen of de wordingsgeschiedenis van de Vrijmetselarij wel betrouwbaar is opgeschreven. Wie ooit een inspanning wil leveren om de oorsprong van de huidige Vrijmetselarij te achterhalen, wens ik veel doorzettingsvermogen en sterkte. Er is heel veel geschreven door verschillende historici en critici. U kunt, als u dat leuk vindt, heel veel info zo van Internet plukken en daar veel verschillende ideeën vinden:

- De oorsprong zou liggen in de Gotische periode.

Het zou liggen in Zweden, Rome of Schotland, Frankrijk, Griekenland of Egypte. Er worden ook allerlei Orden genoemd; zoals de Rozenkruisers, en de Alchemisten. En er is er ook één die zeker weet dat de Vrijmetselarij terug te voeren is naar de bouwers van de toren van Babel. Iemand anders beweert met steekhoudende argumenten dat de vrijmetselarij terug te voeren is op de ark van Noach.

Fantastisch nietwaar, temeer daar alle hier beschreven bronnen onderzocht zijn door specialisten die stuk voor stuk onweerlegbare bewijzen leveren. Is het misschien mogelijk dat ze zich allemaal vergissen of dat ze het allemaal bij het rechte eind hebben? Al die wetenschapsmensen verrichten toch serieus werk? Zou het ook mogelijk kunnen zijn dat al die auteurs, al die wetenschappers een beetje gelijk hebben? Het is veelbelovend dat de Orde van Vrijmetselaren een leerstoel heeft ingesteld bij de Rijksuniversiteit van Leiden. Nou is het niet mijn bedoeling om diepgaand in te gaan op die leerstoel of op de geschiedenis van de Vrijmetselarij, maar ter wille van de beeldvorming voor mijn bijdrage vanavond zal ik iets over de ontstaansgeschiedenis vertellen.

De eerste verschijnselen van beoefening van Vrijmetselarij zijn pas te bespeuren tegen het einde van de 16e eeuw. Er ontstaat dan een overgangperiode. De operationele of ambachtelijke Vrijmetselarij gaat langzamerhand over in de speculatieve Vrijmetselarij (symbolische.) Deze overgangperiode, vanaf 1635, wordt gekenmerkt door toetreding van personen, die helemaal niet als steenhouwer of op andere wijze bij de bouw betrokken waren.

De reden waarom deze mensen zich lieten opnemen is niet bekend. Maar de aantrekkelijkheid van de loges om toe te treden bleek zo groot te zijn dat een honderd jaar later die loges hoofdzakelijk uit leden bestonden die geen enkele binding hadden met de bouw. Zij vormden voortaan uitsluitend de zgn. speculatieve Vrijmetselarij. Deze eerste symbolische loges waren niet zelden gezelligheidsverenigingen. Met de oprichting van een grootloge in 1717 kwam daaraan een einde.

Het staat namelijk wel vast dat uiteindelijk in dat jaar vier loges in Londen zich aaneensloten tot een masculiene Grootloge en vanaf dat moment is de speculatieve of symbolische Vrijmetselarij een aantoonbaar feit. Vanaf die tijd heeft het zijn van een broederschap en het meer op de voorgrond plaatsen van ethische en symbolische elementen een duidelijker accent gekregen.

De Maçonnieke werkwijze wordt in grote lijnen geregeld. De ritus ontwikkelt zich met haar gradenstelsel van leerling, gezelschap en meester. De symboliek wordt steeds verdiept; de bouwsymboliek voorop en gevolgd door de lichtsymboliek. In Nederland sluiten in 1756 de dan bestaande loges zich aaneen tot een Nationale Grootloge onder de naam "De Groote Loge der Zeven Vereenigde Nederlanden." De snelle rekenaars weten nu dat de Orde in 2016 al 260 jaar in de huidige vorm bestaat. De loge De Oude Landmerken waar u vanavond op bezoek bent is opgericht in 1932.

En zo ben ik toch stiekem begonnen uitvoerig uitvoering te geven om u, onze gasten een beetje wegwijs te maken in de organisatie en de ritualistiek die zo kenmerkend is voor de Vrijmetselarij.

Dat wegwijis maken is overigens geen gemakkelijke zaak. De vrijmetselarij beschrijven is wel redelijk te doen maar om haar kern over te brengen is complex. Misschien wordt het voor u een intensief moment, maar ik zal mijn best doen zo helder mogelijk te verwoorden wat de eigentijdse Vrijmetselaar in de loge zoekt. Is er veel veranderd sinds de oude gilden van weleer? ~ absoluut.

In de eerste plaats moeten we nu al vaststellen dat de huidige Vrijmetselarij geen leerstelling of handleiding kent op basis waarvan haar leden tot een levensbeschouwing komen. Wij kennen geen ideologie noch een theologie. Wel wordt verondersteld dat de leden van de loge een geestelijke werkelijkheid achter de dingen..., achter het waarneembare erkennen. Dit alles ordenende beginsel wordt aangeduid als de Opperbouwmeester des Heelals. ...

U vindt dus in de Vrijmetselarij geen vastomlijnd voorschrift waarin te geloven. De Vrijmetselarij schrijft je niets voor, geen leer, belijdenis of dogma. Zij wil tot bezinning wekken, helpen je leven zin te geven. Zij oefent je in levenshouding. Dit doet zij haast terloops en ongemerkt, in het spel dat zij speelt. De Vrijmetselarij wil een middelpunt van vereniging zijn en zoekt op wat mensen verenigt en wil wegnemen wat mensen scheidt. Een veilige ontmoetingsplaats waar de leden, als broeders, kunnen spreken over onderwerpen die hen bezighouden. Dat kan met een bouwstuk of persoonlijker, in onderlinge gesprekken.

Natuurlijk zijn wij ook in u geïnteresseerd. Wat zijn uw verwachtingen voor deze avond? Verwacht u informatie? Heeft u behoefte aan verdieping? Is het u te doen om de ontmoeting met anderen? De loge biedt mogelijkheden om in contact te komen met mensen, met Broeders, die afwijkende meningen kunnen hebben over de wereld, de samenleving, politiek of Godsdienst. Daarnaast houden wij ook van gezelligheid. Voor toetreding tot deze Orde wordt men niet gevraagd of uitgenodigd; U meldt zich aan door uw wens kenbaar te maken.

Maar ik beken u eerlijk dat ik niet zal aarzelen om mensen de weg naar de Vrijmetselarij te wijzen,

Als zij zich ook willen openstellen voor het onbekende

Als zij gevoel hebben voor verantwoordelijkheid voor het eigen leven en enige gevoeligheid voor diepte van het bestaan

Voor de belangrijke vragen van het leven.

Voor symboliek.

Gelukkig maar, dat ik een beetje tijd gekregen heb om u gasten het nodige te vertellen, maar ik zal mij zeker ook moeten beperken. Toch haal ik graag de volgende onderwerpen naar voren;

1. Wat is het type mens dat Vrijmetselaar wordt.
2. De organisatie van loge de Oude Landmerken
3. De werkwijze van de Vrijmetselarij

Als eerste WA T IS HET TYPE MENS DAT VRIJMETSELAAR WORDT?

Voor een juist beeld is het wellicht eerst nuttig om op grond van ervaringen eens na te gaan welk type mens zich aangetrokken voelt tot de werkwijze van de Maçonnerie, zoals de Vrijmetselarij ook wel genoemd wordt. Zolang er mensen zijn wordt er naar 'Waarheid' gezocht. Al vanaf mijn jeugd ben ik zelf op zoek naar waarheid, naar het absolute, het waarachtige, het echte. Al kon ik het toen nog niet zo benoemen. Ik probeer inzicht te verkrijgen in de kosmos, in alles wat ons omringt; inzicht in de wereld, de maatschappij en inzicht in mij zelf die een deel van dat alles is. Ik wil weten waar alles vandaan komt en waarvoor het allemaal dient en waar het naartoe gaat. Wat is nou de zin van al dat gedoe op deze planeet?

Wie heeft dat allemaal bedacht? En vraagt u zich af en toe ook niet eens af welk doel dat allemaal zou kunnen dienen? Zijn er op al die vragen ook antwoorden te vinden?

Wij zijn allemaal mensen, mensen die op weg zijn. Allemaal zijn we voorbijgangers. Mensen komen en verdwijnen weer.

Sommige mensen zijn lang in je leven en anderen slechts kort en die kunnen soms een sterk veranderende invloed op je leven hebben. Mensen worden geboren en gaan dood. Waar komen we vandaan, waarheen zijn we op weg? Het zijn zingevingsvragen die mensen zich stellen.

Allemaal vragen waarop we geen antwoord weten. Misschien is dat wel het geheim van het leven. Wij allemaal zoeken af en toe wel naar iets dat zingeving biedt; naar iets dat verborgen is. En als het materiele leven niet voldoende lijkt en we ons gaan afvragen waar onze ambities en drijfveren vandaan komen, dan is de zoekende mens geboren. Dan gaat de mens op zoek naar waarheid. De gemiddelde mens staat daar niet altijd bij stil. Het overkomt hem of haar gewoon en er wordt geen actieve rol bij gespeeld.

Een gedeelte van de mensen vraagt zich wel af waar zijn of haar ambities en drijfveren vandaan komen. Men herkent iets in zichzelf dat naar een hoger geestelijk plan voert en de mens kan zich gaan afvragen waar dat vandaan komt en je gaat op zoek. Je accepteert geen oppervlakkigheid meer.

Zo ontstond ook bij mij het besef dat er een leven moet zijn dat zinvoller moet zijn dan overleven in een materiële wereld. Dagelijks handelen u en ik volgens de dan geldende omstandigheden. Een hogere norm is alleen zo moeilijk te vinden. Nu is het zo dat de vraag naar het hoe en het waarom al zo oud is als de mensheid zelf. Het zijn vragen waarop ons intellect alleen geen antwoord heeft kunnen geven.

Het type mens dat zich aangetrokken voelt tot de Vrijmetselarij is dus de zoekende mens, die zelfstandig en onafhankelijk als vrij man op zoek gaat naar waarheid.

De Vrijmetselarij biedt haar leden, broeders genoemd, mogelijkheden om te komen tot een beter, een bewuster mens, een beter aanvoelend mens dan hij of zij gisteren was. De vrijmetselarij kan daarbij helpen, maar het antwoord van het geheim van het leven zit in jezelf.

Een mens die zichzelf leert kennen en de mindere kanten van zichzelf leert erkennen en hanteren is beter in staat zichzelf en de medemens te begrijpen en te helpen.

De Vrijmetselarij zal niet de antwoorden op alle levensvragen kunnen aanreiken. Zij geeft slechts gereedschappen en werkt met toespelingen, vingervijzingen, suggesties, kortom symbolen! Even een voorbeeld om dat duidelijk te maken!

Alles wat we weten ligt binnen de terminologie van de begrippen van zijn en niet zijn, veel en enkelvoudig, licht en donker, waar en onwaar. Wij mensen denken in tegengestelden, U vindt die tegengestelden gesymboliseerd in de geblokte vloer in onze werkplaats en waar u donkere en lichte vlakken als tegengestelden aantreft. Zo kunnen we honderden tegengestelden noemen. B.V. droog en nat, maar ook vol en leeg. En het aardige is, als je vol en leeg samenvoegt krijg je volledig; compleet dus. Eigenlijk verwekken tegendelen elkaar en kunnen niet afzonderlijk bestaan. Zo horen goed en kwaad bij elkaar.

En dan, waar is de 0: .. B: .. d.:H:..?

Die ligt voorbij de tegengestelde paren; ergens daarachter in het Oosten zoals we dat symbolisch benoemen. Daar, waar tegendelen zich verenigen. Als daar het oosten is, dan houdt dat in dat het Westen achter mij ligt. Het staat symbolisch voor de materiele of stoffelijke wereld. De Orde biedt de zoekende mens een methode om dichter bij zichzelf te komen en daarmee dichter tot de ander in het besef dat hij gedurende zijn leven handelt binnen een decor dat hij niet zelf heeft geschapen. Dat wordt tot uitdrukking gebracht in de drie ritualen die de leerling, de gezelschap en de meester inwijding omvatten.

Het type mens dat zich aangetrokken voelt tot de Orde is dus de zoekende mens, een mens die niet genoeg neemt met een leven dat lijkt op overleven in een materialistische wereld.

De Vrijmetselaar staat midden in die wereld, in de samenleving, hij maakt er deel van uit. Maar hij staat niet aan de kant van één van de extreme meningen; hij staat er meer tussenin, hij moet zelf denken en het essentiële zoeken, wetend dat de waarheid ook ergens tussenin te vinden moet zijn Of ergens op een ander niveau?

In ieder geval wordt hem binnen de loge de mogelijkheid geboden daarover in alle openheid van gedachten te wisselen. Een veilige ontmoetingsplaats in beslotenheid.....

2. ORGANISATIE

Hoe is deze veilige ontmoetingsplaats georganiseerd ? Gezien naar Nederlands recht is een loge een vereniging met een bestuur, leden, statuten en een huishoudelijk reglement. Iedere loge dient rechtspersoonlijkheid te bezitten, waarmee gezegd wil zijn dat de loge alles zou kunnen zijn behalve een geheime vereniging. Jaarlijks wordt een AL V gehouden waar het huishoudboekje van de loge wordt besproken en waarop democratische wijze bestuursleden in functie worden gekozen.

De loge wil uiteraard niet alles zijn, zij wil iets specifieks zijn. Zij onderscheidt zich door haar werkwijze van andere min of meer verwante groepen. Zij werkt met symbolen en ritualen. Die werkwijze treft men in onze cultuur bijna nergens meer aan, behalve bij o.a. kloosterorden.

Er is echter ook nog een andere reden waarom een loge zich onderscheidt van andere verenigingen. Als men lid wordt van een vereniging doet men dat omdat men dezelfde geloofs of politieke overtuiging bezit of gelijkgerichte belangen op sociaal of economisch gebied wenst te behartigen. Bij toetreding tot de loge ligt dat geheel anders, want dan weet men dat men toetreedt tot een vereniging met leden die doorgaans verschillen en/of overeenkomen in leeftijd, in hun godsdienstige achtergrond, politieke richting en in hun maatschappelijke- en levensbeschouwing. Verdraagzaamheid is een belangrijke issue voor toetreding.

Niet voor niets immers is de loge het geestelijk product bij uitstek van de West Europese cultuur die godsdienstvrijheid, persvrijheid, vrijheid van onderwijs en het recht op vergadering en vereniging heeft voortgebracht. Loges zijn vandaag zelfstandige verenigingen ressorterend onder "De Orde van Vrijmetselaren onder het Grootosten der Nederlanden. "

Beste Gasten dit is het eerste gedeelte van mijn voordracht.

Ik geef nu het woord aan de Heer Oldenkamp die wat vertelt over zijn motivatie om op de tempelpoort aan te kloppen. Hierna zal er en korte pauze zijn, waarna we in de bouwplaats verder zullen gaan met het tweede stuk van mijn voordracht

Deel 2 DE WERKWIJZE

Laten we nu eens kijken naar de werkwijze van de Vrijmetselarij. Naast de ritualistische bijeenkomsten bijvoorbeeld de viering van de zomer en winter zonnewende- wordt er in de zogenoemde voorhof door de leden een lezing of voordracht gehouden die wij bouwstuk noemen.

Het onderwerp is naar eigen keuze en heeft veelal betrekking op maatschappelijke of levensbeschouwelijke onderwerpen. In de nabespreking worden visies en gedachten uitgewisseld en vergeleken op basis van gelijkwaardigheid. Na het officiële gedeelte wordt de bijeenkomst - voortgezet op een informele manier waarbij wordt nagepraat over het bouwstuk, wordt bijgepraat onder het genot van een drankje maar ook de laatste moppen worden getapt .

Hier in de werkplaats vinden de ceremoniële ofwel de rituele bijeenkomsten plaats. We kennen twee soorten symboliek, nl. de lichtsymboliek en de bouwsymboliek. De bouwsymboliek is verklaarbaar vanuit de historie van de bouwplaatsen bij de bouw van de kathedralen . Met hamer en beitel werden de ruwe stenen bewerkt op een zodanige wijze dat die paste in de te bouwen kathedraal.

Vandaag de dag is het de individuele taak van de Vrijmetselaar om de ruwe steen die hij zelf is op zodanige wijze te bewerken dat daaruit een zuivere kubus te voorschijn komt. Met andere woorden het gaat hier om zelfkennis.

Vrijmetselaren bouwen een tempel, een tempel van levende bouwstenen. Dat is een symbool, een beeldspraak. Daarom is het ook een onzichtbare tempel. Wij kunnen denken aan onze samenleving en onze individuele rol daarin. Zolang je een ruwe steen bent, kun je je in dat bouwwerk niet voegen. De tempel van de mensheid laat zich niet bouwen zonder stenen, zonder kubieke rechthoekige stenen.

Het is de leerling die begint zijn eigen ruwe steen te bewerken. Hij, de leerling Vrijmetselaar onderzoekt zich zelf en tracht zijn gunstige eigenschappen te etaleren en zijn mindere kanten te hanteren. Het leerlingschap is nooit ten einde. Zoals ook het meesterschap nooit begonnen is. Ieder mens is leerling en meester. Ieder mens is licht, spelend met licht.

In zijn ontwikkelingsgang is het vervolgens tijdens de gezelffase dat hij nu met Kracht voortgaat met die arbeid, maar dat hij zich tevens bewust is van het feit hij werkt en handelt te midden van zijn medemens.

Ten slotte wordt de gezelf zich bewust dat zijn leven en dat van anderen zich afspelen binnen een decor dat hij niet zelf gemaakt heeft. Hij is nu Meester Vrijmetselaar.

Leerling, Gezel en Meester wordt men door inwijding; door initiatie. Daarmee wordt hij in staat geacht een beter mens te worden; althans een beter mens dan hij gisteren was om als het ware uit te groeien tot de beste mens die hij kan worden. De Vrijmetselaar leert zelf zijn talenten en zwakheden kennen en tijdens zijn symbolische reis door de loge tooit hij zich met schootsvel en handschoenen precies zoals zijn voorouders in de middeleeuwen dat ook deden.

Als ik kernbegrippen voor de drie graden van leerling, gezelf en meester moet geven dan zou dat voor de leerling kunnen zijn: Onzekerheid, blindelings tasten, tot inzicht komen in de eigen mogelijkheden. Voor de gezelf met zelfkennis in staat zijn de wereld in te trekken en te werken met en voor de medemens en voor de meester: overgave, vernieuwing, het mysterie van het leven, van dood en leven. De leerling werkt dus aan zijn individuele bouwsteen voor de bouw van de tempel. De gezelf zoekt de samenhang tussen al wat leeft. De Meester heeft als bekwaam bouwer zelfs het totale bouwplan voor ogen.

Men wordt Leerling Vrijmetselaar door inwijding, en na doorgaans een jaar volgt de bevordering tot Gezel en na weer een jaar de verheffing tot Meester. Nadrukkelijk wordt opgemerkt dat van enige hiërarchische opbouw geen sprake is. Ieder mens is immers leerling en meester. Naast de bouwsymboliek kom ik terug op de lichtsymboliek die in de Vrijmetselarij minder kenmerkend is. Ze komt overal voor waar van enig geestelijk leven sprake is. Het symbool bij uitstek in de loge dat een stuk lichtsymboliek vertegenwoordigt is de bijbel. Dit boek vormt samen met de passer en winkelhaak de drie Grote Lichten en de Vrijmetselaar noemt de bijbel het "Eerste Grote Licht".

Wanneer de loge wordt geopend, wordt ook het eerste Grote Licht geopend. In Nederland is dit traditioneel op het evangelie van Johannes. Deze keuze stoelt op een oude traditie. Door de eeuwen heen worden mensen die zich met geestelijke verdieping bezighouden, geboeid en geïnspireerd door de tegenstelling tussen licht en duisternis, waarin zij de strijd tussen goed en kwaad verzinnebeeld zien.

Tegen die achtergrond kan begrepen worden waarom tijdens de opening door de voorzittend meester de eerste regel aangehaald wordt; [*en het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet kunnen doven*]

De aanwezigheid van de bijbel onderstreept het geschiedkundige feit dat Vrijmetselarij van oorsprong een West Europees cultuurverschijnsel is. Overigens kan er ook een ander heilig boek op geplaatst worden, bijvoorbeeld de Thora of de Koran. Er is dus altijd een heilig boek geopend als symbool van wijsheid of als symbool van hogere waarden en normen. Alleen bedoeld als een symbool waarin iedereen vanzelfsprekend zijn eigen symbool kan zien.

AFRONDING

Ten slotte, W.: Gasten, De Vrijmetselarij schrijft je niets voor, geen leer, belijdenis of dogma. Zij wil tot bezinning wekken, helpen je leven zin te geven. Zij oefent je in levenshouding. Zij is geen godsdienst, geen kerk, geen geloof, geen sekte. Is het echt moeilijk te worden aangenomen als lid van de loge? Niet echt, als je bedoelingen oprecht zijn en als je al een beetje houvast hebt gevonden in jezelf; dan komt dat wel goed. Maar als je denkt dat de vrijmetselarij je helpt bij je carrière, dat zij een kruiwagen is voor mooie banen, dan ben je aan het verkeerde adres.

Als men in de Orde wordt aangenomen, wordt men opgenomen in een broederschap. Wij noemen elkaar broeder in de hoop en in de verwachting dat men op een gegeven ogenblik als een broeder wordt erkend en aanvaard. Dat is niet een eenvoudige zaak. In een loge komen immers mannen bijeen vanuit verschillende godsdienstige en/of politiek richtingen, van verschillende leeftijden.

Bovendien heeft de één een open karakter en de ander is wat meer gesloten. De één doet zich meer gelden en de ander wat minder. Soms ligt de zienswijze van de ander wat verwijderd van de ander. Wat wil men ook anders en wat kan men ook anders verwachten in een gemeenschap van lieden die stuk voor stuk eigenzinnig, vrijzinnig of individualistisch zijn, maar die wel een loge nodig hebben om hun leven daarmee meer inhoud te geven. De loge is een ontmoetingsplaats.

In de loge proberen we Onverdraagzaamheid, vooroordelen en achterdocht uit te bannen. Je leert gaandeweg je weg in de loge te vinden, en je leert je medebroeder, je medeontdekkingsreiziger kennen. Je mag falen, je mag fouten maken, je mag het niet weten, als je maar doorzet, dan is er altijd de broederschap die je stimuleert. Binnen de stilte van deze muren leert de Vrijmetselaar zichzelf en zijn diepste innerlijk te onderzoeken en te doorgronden.

TER AFSLUITING

A .Mr.: dames en heren, W.: Bbr.:

Met alles wat we in de loge leren zijn we er nog niet.

Wij mensen zijn tot veel in staat en we kunnen veel meer dan wij zelf soms vermoeden. Alles wat we geleerd hebben in de loge, kan ook buiten geleerd worden. Die broederschap wordt in de loge aangekweekt. Zo blijft de loge een werkplaats zonder welke een kathedraal niet tot stand komt. \De Vrijmetselarij is groots om haar verleden, maar ook om wat zij vandaag is, haar heden. Zij richt zich naar de toekomst, omdat ze oproept tot verdraagzaamheid voor de medemens, en respect voor alles wat leeft. Ze laat het daar niet bij, maar zij geeft in de loge daaraan ook praktisch gestalte. Vrijmetselarij is een nieuwe dimensie!

Ken je zelf staat er boven de ingang van de werkplaats geschreven u ziet het als u straks de ruimte verlaat. Ik wil u deze wijsheid vanavond meegeven

Op u..komt het aan!

Hartelijk dank voor uw aandacht!